

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

# НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

## КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 1

БЕОГРАД 1932 ГОДИНЕ

КЊИГА 1

ХИИ РЕДОВНИ САСТАНАК

# НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

## КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 25 ФЕБРУАРА 1932 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАЛИ

ПРЕТСЕДНИК

Др- КОСТА КУМАНУДИ

ПОТПРЕТСЕДНИК

Д-р АВДО ХАСАНБЕГОВИЋ

СЕКРЕТАР

АНТЕ КОВАЧ

ПРИСУТНИ СВИ Г.Г. МИНИСТРИ, СЕМ МИНИСТРА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И МИНИСТРА  
ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ.

Почетак у 10 часова пре подне

### САДРЖАЈ:

#### Пре дневног реда:

- 1 Читање записника прошлог састанка
- 2 Одбор за проучавање Зак. предлога о средњим техничким и мушким занатским школама подноси свој извештај о поднетим амандманима на поједине чланове овог законског предлога;
- 3 Отсуства народних посланика;
- 4 Молбе и жалбе из народа;
- 5 Разна акта.

#### ДНЕВНИ РЕД:

- 1 Претрес у појединостима предлога Закона о средњим техничким и мушким занатским школама;
- 2 Претрес извештаја Одбора за проучавање законског предлога о женским занатским и женским стручним занатским школама;
- 3 Претрес извештаја Одбора за проучавање предлога народних посланика Игњата Стефановића и другова по изменама и допунама Закона о пословном реду у Народној скупштини; и
- 4 Избор три члана у Верификациони одбор Народне скупштине, на место оних, који су поднели оставке;

**Говорници:** Извештај Др. Тома Смиљанић, Министар трговине и индустрије Др. Алберт Крамер (два пута), Фердо Шега и Јован Мисирлић.

*Прејседник Др. Коста Кумануди:* Отварам ХИИ ред. састанак Народне скупштине.

Изволите чути записник претходне седнице.

*Секретар Анте Ковач:* Прочита записник ХИИ ред. састанка.

*Прејседник Др. Коста Кумануди:* Има ли ко од г.г. народних посланика да учини какву приметбу? (Нема). Примедаба нема, записник је примљен.

Прелазимо на саопштења. Изволите чути одборске извештаје.

*Секретар Анте Ковач* чита: Одбор за проучавање законског предлога о Средњим техничким и мушким занатским школама подноси свој извештај о поднетим амандманима на поједине чланове овога законског предлога.

*Прејседник Др. Коста Кумануди:* О овом извештају решаваћемо заједно са законским предлогом. Изволите чути молбе г.г. посланика за отсуства.

*Секретар Анте Ковач* саопштава: Г. Стеван Тирић, народни посланик моли за 8 дана отсуства због болести; Г. Др. Бранко Бараћ, народни посланик, моли продужење отсуства због болести; г. Петар К. Марковић, народни посланик, моли продужење отсуства за 15 дана почев од 18 фебруара 1932 год. због болести; г. Др. Славко Пиштетић,



народни посланик, моли за 6 дана отсуства због болести.

*Претседник Др. Коста Кумануди:* Одобрава ли Народна скупштина тражена отсуства? (Одобрава). Тражена отсуства су одобрена. Изволите чути молбе и жалбе.

*Секретар Анте Ковач* саопштава ове молбе и жалбе:

Др. Рудолф Бан, мин. тајник у пензији, моли признање година службе за пензију; Ииж. Михаило Брилкин, моли признање година службе; Мирко Маџура, учитељ вере, моли признање година службе; Живко Д. Перишић в.д. благајника завода „Обилићево“, моли да се ослободи плаћања држави накнаде, на коју је осуђен пресудом Главне контроле; Дина Главчевић из Ђевђелије, моли за помоћ; Јакоб и Марија Циглар из Вел. Варница, моли за ревизију тужбе против Др. Алојза Висењака, адвоката; Велимир Ђаковић из села Глашнице, моли за помоћ; Лука Ђујић пенз., из Загребa, моли за регулисање пензије; Милосав Марковић, земљоплаћ из Трудеља, жали се на решење сред. суда у Гор. Милановцу због незаконитог одузимања куће у корист његове снахе Милеве Марковић; Јосип Б. Бучар, суд. пуковник у пенз., жали се на решење Држ. савета у погледу одређивања пензије; Бранислав А. Николајевић моли за пензију; Урош Бајац, моли за признање година службе; Стана уд Саковић, Стана уд. Радуловић, Даница Комбер, Вилка уд. Мрковић, Нава уд. Алиџић, Јулка уд. Пајић и Марија уд. Младеновић, моле сталну помоћ; Алија Шаќанара, моли признање права на пензију; Антица уд. Костић, моли повећање пензије или сталну помоћ; Бабић Ана, моли сталну помоћ; Ана уд. Јокл, моли признање права на пензију или сталну помоћ; Јаков Каратуровић и Живојин Велић, моле сталну помоћ; Марко Оташевић и Зафир Премчевић, моле сталну помоћ; Марија Рибич, моли признање права на пензију; Ана уд. Пар, Ђука уд. Јовановић, Ђуро Канрга, Радмила Татић (за сестру Милицу), Марија Јагодић, Јелена уд. Чудић, Стана уд. Бркановић, и Живка Живчевић, моле сталну помоћ; Ема уд. Николајевић и Небеска Васиљевић, моле повећање пензије; Симеун Станковић, Ватрослав Коси, Лаура Крижанић, Антон Спелић, Јелена Нинковић и Пијада уд. Мијатовић, моле сталну помоћ; Тома Ристић-Миловић, моли повећање пензије; Софија уд. Дамјановић и Дервиш Муслибеговић, моле сталну помоћ; Милица уд. Павла и Милка уд. Милутина Шундића, моле признање односно продужење издавања пензије; Милосава уд. Зековица, моли регулисање пензије или сталну помоћ; Милосава уд. Ружић, Драгомир Стојановић, Анђела Бебић, и Алфонса уд. Дреметић, моле сталну помоћ; Милан Живковић, моли сталну помоћ или одређивање пензије; Милица уд. Симић, моли повишење пензије; Радосав Ивановић, моли признање година, које је провео као емигрант; Иво Аничин, моли признање година националног рада; Милан Кузманић, моли признање ратних година и времена проведеног на раду око организације национал. омладине; Мустафа Пашић, моли признање дневничарске службе и регулисање пензије; Марија Малишић, моли признање година наставничке службе у Русији; Осман Вуловић, моли признање времена, које је провео као градоначелник у Тузли; Рафајло Михаилов, моли при-

знање година које је провео као официр руске војске; Јаша Љотић, моли признање ратних година; Др. Јован Згурићас, моли признање година контрагуал-лекарске службе; Др. Цветко Лазаревић, моли признање година које је провео као дијурниста у комисији за репарације у Паризу; Др. Лаво Чермељ, моли признање година приватне проф. службе по разним установама; Велика уд. Шпадијер, моли да се за удович. пензију урачунају год. активне офиц. службе у Русији, њеног поч. мужа; Др. Којица Иванић, моли признање година приват. лекарске праксе и време које је провео као лекар при резервној болници у Часлави у Чехословачкој; Љубица уд. Павловић, моли признање година, које с поч. муж провео у служби Срп. Нар. Прквених Фондова, за удовичку пензију; Љубомир Петковић, моли признање година проведених у бугарској државној служби; Риста Марковић, моли признање година, које је провео као четник у Јужној Србији; Др. Петар Колесников, моли признање ратних година у руској војсци и време хонорар. лекарске службе у Зајечарској болници; Адам Адамовић, моли признање година, које је провео у немачком заробљеништву;

Др. Валентин Зарубин, моли признање година које је провео као проф. Универзитета у Русији; Љубица уд. М. Јовановић, моли признање времена које је провела ван службе, гоњена од бив. аустроугарских власти као жена издајника; Гроције Пасковић, моли признање времена које је провео као писмоноша и одређивање пензије; Николај Покоруков, моли признање времена које је провео као официр (резервни) царско-руске војске; Петар Сењановић, моли признање времена које је провео на приватној ижињерској пракси; Ђорђе Поповић, моли признање времена које је провео у царско-руској војсци и под бољшевицима; Стјепан Пармачевић, моли признање новинарског и јавног рада; Душан Стакоћ, моли признање времена проведеног у а.-угарским затворима као и време хонорарне службе; Ђорка Пировић, моли признање времена које је провела као учитељица занатске школе; Радивоје Бојић, и Раство Пустислемшек, моле признање новинарског јавног рада; Божидар Ковачевић, моли признање времена, проведеног у служби београдске општине; Радоје Марковић и Милоје Радосављевић, моле признање новинарског и јавног рада; Др. Иван Ђорђевић, моли признање година које је провео у рату као медицинар. лекар помоћник; Др. Стојан Новаковић и Др. Петар Драговић (у Русији) моле признање година, које су провели у рату као медицинар. лекар. помоћници; Др. Иво Новак, моли признање година проведених у а.-угарским затворима, а.-угарској војсци и нашој војсци за време рата; Михаило Стојановић, моли признање времена проведених на организацији Југославенске омладине; Др. Милош Симић, моли признање времена проведеног на војној дужности у рату; Др. Никодије Благојевић, моли признање времена које је провео у рату као медицинар; Др. Радмило Иваковић, моли признање времена проведеног у а.-угарској интернацији; Ванђел Економовић, моли признање година националног рада у Јужној Србији; Др. Иван Несторовић, моли признање година самоуправне службе; Др. Богослав Шилер, моли признање година хонорарне лекар. службе; Драган Божовић, моли признање година самоуправне службе;



Марија уд. М. Миловановић, моли сталну помоћ; Лазар Соколовић, моли признање права на пензију; Петар Ј. Чокић, моли накнадно разврставање; Велимир Лукић, моли признање година новинарског и јавног рада за пензију; Димитрије Стаменковић, моли признање ратних година за пензију; Василије Ристић-Казанџић, (за брата Саву Казанџића), моли сталну помоћ за национални рад; Војислав Рељић, са друговима, моле да се преведу на пензију по новом чиновничком Закону; Милош Вићентијевић и Стеван Ловречић, моле да се преведу на пензију по новом чиновничком Закону; Војислав Станојевић и другови, моле да се преведу на пензију по новом Закону о устројству војске и морнарице; Војислав Станојевић, моли да му се исплати 5.660 динара на име непримљених дневница за време док је био на лечењу у Француској; Ружица и Загорка (сестре) Ђаја, моле да им се призна особена помоћ; Благуна Кујовић, Латиф Горан и Војислав Станојевић, моле сталну помоћ;

Јован Војиновић, моли да му се одреди стална помоћ и исплати 40.000 динара колико је његов син Коста издао на надржавање чете у топличком устанку; Милица уд. Поповић, моли да јој се регулише удовичка пензија на бази плате, коју данас примају Министри; Драга уд. Зафировић, моли сталну помоћ; Даринка уд. Поповић и Франка уд. Марковић, моле сталну помоћ; Лепосава уд. Петковић, моли да јој се призна право на удовичку пензију; Др. Реља Кашиковић, моли да буде ослобођен полагања државног стручног испита; Др. Радван Клисић, моли признање времена provedеног у царско-руској војсци; Олга Урошевић, моли признање времена које је у рату провела као болничарка; Анка Љубичић, моли да јој се призна време provedено у служби трговачке коморе; Коста М. Панџић, моли признање времена самоуправне службе; Др. Милош Поповић, моли да му се одреди пензија по новом Закону о устројству војске и морнарице;

Просветно Културно Друштво „Просвета“, моли да се Васиљу Грђић у и Ђорђу Пејановићу призна у националном раду време provedено на послу у „Просвети“; Др. Милан Будимир, Мило В. Мартиновић, моле да им се за националан рад призна време од 1912 до 1918 г.; Милош Богуновић и Вјекослав Стефанини, моле да им се призна својство националних радника; Драгутин Митраковић, моли да му се као националном раднику одреди помоћ; Др. Никола Ђурђевић, моли да му се призна време за службу од 1898 г. до 1920 г.; Лепосава Баланчевић, моли да јој се за удовичку пензију призна још 10 година; Милан Пурић, моли да му се призна право на II категорију чиновника; Јован С. Радовић, моли признање времена provedеног у царској-руској војсци; Марија Жгур, моли да јој се за пензију призна још 10 година службе; Софија Јовановић, моли да јој се повећа помоћ, коју прима у 700 динара месечно; Даница уд. Нушић, Доста уд. Вучетић и Милосав Стојановић, моле сталну помоћ; Драгомир А. Поповић, моли признање времена царско-руске службе; Стана уд. Костић, моли да јој се призна право на удовичку пензију; Др. Владимир Јаковљевић, моли да буде ослобођен издржавања једногодишњег лекар. стажа; Јелисавета уд. Велимировић, моли рачун удовичке пензије по новом чиновничком Закону; Вукосава уд. Лукић и Мица уд. Карамовић, моли да им се исплаћује пензија по новом Закону о устројству

војске и морнарице; Јанићије П. Мићкић, моли да му се призна време од 5 год. 10 месеци и 2 дана, које је провео у заточењу; Ђорђе М. Ђатић, моли признање пензије по новом Закону о устројству војске и морнарице; Љубица Авакумовић, кћи поч. Јована, моли сталну помоћ; Надежда уд. Лазаревић, Евгенија уд. Петровић, Марија уд. Цинцар-Марковић, Сташка уд. Јанковић, Даринка уд. Сондермајер, моле да им се повећа пензија или стална помоћ одреди; Босиљка уд. Богдановић, моли да јој се повећа пензија; Лепосава уд. Педић, моли да јој се одреди ванредна помоћ; Меланија уд. Лонкијевић, и Љубица уд. Јосимовић, моле да им се повећа пензија;

Матка Лагиње, кћери Стана и Мара моле сталну помоћ; Антонија уд. Вркљан, и Љубица уд. Стојановић, моле повећање пензије; Анка Михаиловић, Јован и Јелисавета Сретеновић, Сташка уд. Јеремић, Василија уд. Дожић и Катица уд. Пантелић, моле сталну помоћ; Јосипа Томић, моли да се продужи даља милостиња; Милка уд. Јосиновић, моли сталну помоћ; Даринка Драшковић-Красић, моли да јој се и даље издаје помоћ од 1000.— динара месечно по Скупштинској одлуци од 1920 г.; Елвира уд. Верона и Јелена Јовановић, моле сталну помоћ; Катарина уд. Машин, моли повећање удовичке пензије; Милорад Гавриловић, моли одређење пензије по новом чиновничком Закону; Коста Трајковић, моли сталну помоћ; Др. Мато Новосел, моли сталну помоћ; Јулиана уд. Јовановић, моли да јој се призна право на пензију; Дивна уд. Милановић, моли сталну помоћ;

Драгомир Матић, моли да се озакони решење Министра народног здравља Ад.Бр. 1698-25; Даринка Завишић, моли да јој се призна време provedено на раду у Колу српских сестара у државну службу; Др. Петар Лазаревић, моли да му се за пензију урачуна време које је провео у служби енглеске полиције; Др. Лука Верона, моли да му се призна време provedено које је провео у служби бив. а.-угарске као адвокат; Андра Драгутиновић, моли сталну помоћ; Злата уд. Половина, моли признање националног рада, Себастијан Дабовић, моли сталну помоћ; Петар Лукић, моли да му се накнади штета, коју су му учинили одметници у суми од 78.880.— динара у Црној Гори 1920 г.; Љубица уд. Марковић, Мехмед Спахић, Хамида уд. Бољетинац и Марија Меменголо-Портулан, моле сталну помоћ; Шиме Карнерето, моли признање права на пензију; Михаило Баљаски, моли признање ратних година у руској војсци и др.; Јулија Шарић-Ивана, моли сталну помоћ; Стеван Милованов, моли да му се пензија регулише по новом чиновничком Закону;

Др. Богумил Вошњак, моли да му се за пензију признају године националног рада и др.; Марија Хрџањек, моли да јој се одреди стална милостиња; Антон Кушељ, моли да му се призна време provedено у општинској служби; Драгомир Ранковић, моли да му се да новчана награда за сина, убијеног од Бугара; Др. Иван Јовановић, моли да му се урачуна у службу, време provedено у рату на војној дужности; Јелена Лазаревић, моли да се одреди помоћ руској књижевници Глуховецкој; Кристина уд. Бениш, моли да јој се призна право на удовичку пензију; Јулка Петровић, моли да јој се одреди стална помоћ; Лудовика уд. Шпауц, моли отштету за мужа кога је убио војник на стражи; Благоје



Мијаиловић, ургира за решење молбе, којом је тражио пензију-милостињу; Стојан Беатовић, моли сталну помоћ; Јосипина Погодорник, моли признање времена проведеног ван службе у Италији, а без своје кривице; Густав Карнари, моли признање времена које је провео, као реквизицер бив. немачког позоришта у Љубљани;

Др. Миодраг Грбић, моли признање година проведених у Чехословачкој на усавршавању музејске струке; Иван Врстовшек, моли признање неуказних година службе за пензију; Владимир Мојијевић, моли повећање пензије; Дервиш Муслибеговић, тражи повећање пензије; Вуко Љубибратић, моли накнаду ратне штете или једнократну овећу помоћ; Манда уд. Шикић, моли да јој се одреди пензија — милостиња; Инж. Бранко Дијић, моли признање времена од 1915—1919 које је провео као неуказни чиновник; Игњат Карлин, моли пензију-милостињу; Константин Терзијев, моли признање времена, које је провео као наставник бугарске католичка богословије у Зејтинлику; Матко Ловко, моли сталну помоћ као национални радник; Франц Подгорник, моли да му се призна време које је провео у Италији без службе; Сергије Крижановски, Даринка Стојановић, Лепосава Робовић и Марија Јанковић, моле сталну помоћ;

Зорка Станић, моли признање права на пензију или сталну помоћ; Софија Харишева, моли признање година самоуправне службе; Лазар Андрић, моли признање година самоуправне службе; Станоје Михаиловић, моли признање времена које је провео као привремени учитељ; Стево Берберовић, Стака уд. Мартиновић, Митар Боричић, Петко Станковић-Таневић, Марко Мушевић, Тома Бенковић, Насто Сакуловић, Љубица Лазаревић, и Емилија Перко, моле сталну помоћ; Лука Витас, моли признање права на пензију; Антонија Васнер, и Стана уд. Радоман, моле сталну помоћ; Др. Стјепан Виктор Пуке, моли признање ратних година и година магистр. фармације за пензију; Даница Камбер, Марија Пунчах и Вета уд. Чкрипевић, моле признање права на пензију или сталну помоћ; Алекса Пајчић, моли сталну помоћ као национални радник; Алексеје Шошкић, моли признање година проведених у служби бродарског синдиката; Чедомир Јоксимовић, моли признање година самоуправне службе, службе у Русији и др.;

Милосава уд. Зекавичић, моли признање права на пензију; Иван Плешеј, моли сталну помоћ; Алекса Митић, моли признање права на пензију; Др. Перо Шоћ, моли регулисање пензије по новом чиновничком Закону; Бура Влашић, моли сталну помоћ; Франьо Марушић, моли признање година за пензију; Мојије Дракулић, моли признање ратних година; Паула уд. Цихлар-Нехајева, моли признање права на пензију; Рихарда Ана Јакопић, Милада уд. Грунд, моле сталну помоћ; Стјепан Бодул, моли отштету за сина кога је оштетио ауто Њ. В. Краља; Петровић Ана, моли милостињу;

*Претседник Др. Коста Кумануди:* Прочитане молбе и жалбе, упућују се Одбору за молбе и жалбе. Изволите чути разна акта.

*Секретар Анте Ковач:* саопштава: Др. Калман Гизи подноси своју претставку по питању експропријације шумскихседа; Београдска Инжињерска комора подноси своју резолуцију о регулисању положаја овлашћених инжињера; Официри пензионисани по старом закону из Скопља, подnose своју

претставку о изједначењу пензија са пензионерима по новом Закону; Клуб Сенатора Краљевине Југославије доставља предлог Привредног одбора у сврху проналажења хитних и могућих мера ради ублажења стања у земљи; Поглаварство слободног и Кр. повељеног трговишта Крапине подноси своју претставку о отварању државне реалне гимназије у Крапини; Богојево-вајска-жива задруга за заштиту од поплаве подноси своју претставку о измени § 40 Предлога Финансијског закона за 1932-33 годину; Радојко Годоровић из Наталинаца подноси своју претставку о ублажењу привредне кризе; Пољопривредно удружење за Банат у Великом Бечкереку подноси своју претставку о ублажењу привредне кризе; Момир Пашић из Старог Бечеја доставља своју претставку о неправилностима у Дирекцији државних железница у Суботици; Земаљски Савез индустријалаца у Загребу подноси своју претставку о предлогу Закона о изменама и допунама Закона о државној трошарини.

*Претседник Др. Коста Кумануди:* Прочитана акта примају се на знање.

Прелазимо на дневни ред. Тачка прва дневног реда је: Претрес у појединостима о предлогу Закона о средњим техничким и мушким занатским школама. Има реч извештач г. Др. Тома Смиљанић.

*Извештач Др. Тома Смиљанић:* Господо народни посланици, пре него што прочитам чланове у појединостима, имам част да вам поднесем извештај о амандманима. Законодавни одбор за проучавање пројекта Закона о средњим техничким и мушким занатским школама проучио је амандмане, поднете у смислу § 57 Закона о пословном реду у Народној скупштини, па је решио:

На предлог народног посланика г. Добросава Јовичића, Одбор и Г. Министар трговине и индустрије сложили су се да се дода после § 11 овај параграф § 11-а: „Министар трговине и индустрије може допустити отварање интерната код појединих Средњих техничких и мушких занатских школа. Издржавање ових интерната не мора пасти на терет државног буџета.

Интернати имају своје статуте одобрене од Министарства трговине и индустрије и по њима се врши организација и надзор“. На предлог народног посланика г. Витомира Видаковића, Одбор и Г. Министар трговине и индустрије сложили су се, да се у § 1 пројекта овог Закона, после речи „образовање“ дода и речи „и васпитање“. У § 14, став I после речи „програм“ додају се речи „стручног и васпитног градива као“.

На предлог г. Јована Мисирлића, народног посланика, Одбор и г. Министар трговине и индустрије пристали су да се измени § 4 овога пројекта Закона, те он гласи: § 4 после тачке у алинеји 1 бришу се речи: „Ученици који су свршили Средњу техничку школу могу продужити школовање на Техничком факултету Универзитета у одговарајућем одсеку“, а додаје се: § 95-а прелазних наређења: „Ученици који на дан ступања на снагу овог закона нису још свршили Средњу техничку школу, по завршетку исте моћиће продужити школовање на домаћем Техничком факултету под условима за пријем које буде одредио Закон о Универзитетима. Ученицима који су свршили Средњу техничку школу у земљи до дана ступања на снагу овога Закона, а уписани су као редовни слушаоци на једном од Техничких факултета на страни или



су такав факултет свршили, признаће се та спрема и диплома коју су на таквом Универзитету стекли“.

Г. Мисирлић је повукао свој амандман који нам је јуче прочитао, а дао нам је овај.

*Прејседник* Др. Коста Кумануди: Има реч г. Министар трговине и индустрије г. Др. Алберт Крамер.

*Министар трговине и индустрије* Др. Алберт Крамер: Господо народни посланици, господин извештач казао је, да смо се ми код поновног претреса некојих одредаба овога закона споразумели код неколико измена које ја примам, а међу којима се налази и § 4 који је и онда кад је овај законски пројекат спреман па и у самом одбору, задавао и мени који сам пројекат предложио и појединим г.г. народним посланицима, много бриге. Искрело је, на име, питање да ли имадемо у нашој држави да останемо при досадашњим одредбама, да матуранти Средње техничке школе не могу да продуже своје студије на Високим школама. То је, господо, ми морамо признати, како бих рекао, једна аномалија. У другим државама апсолвенти Средње техничке школе могу под извесним условима да продуже студије на Високим школама и да у својој струци у којој су, довршивши Средњу техничку школу, добију инжењерске дипломе. Код нас је од почетка преовладало мишљење, у ствари сасвим оправдано, да Средње техничке школе немају да буду само преператорне школе за инжењерске студије, него да даду нашој привреди, нашој техници помоћне стручне техничаре, јер за студије за инжењере, за тај студио одређене су пре свега Реалне гимназије и Реалке. То је сасвим оправдана ствар. Наше Средње техничке школе не могу да даду подмладак за инжењере него да даду свршене људе са извесном практичном спремом, опробану помоћну снагу за наше техничке послове. Ви знате, господо, баш проблем тих помоћних стручних школа у нашој земљи од велике је важности, јер баш ту страни елементи заузимају позиције које не би требало да заузимају. Али на другој страни, господо, ми видимо да скоро по читавој Европи апсолвенти Средњих техничких школа могу да продуже своје студије и на страним Универзитетима и да постану инжењери. Особито је тако у Чехословачкој републици која има врло добро израђено средње техничко школство и која се врло пажљиво брине о свом инжењерском параштају, тако је делимично и у Немачкој и у Француској и у Холандији, и у Аустрији. Па је, поштована господо, настала једна мала чудновата ситуација. Апсолвенти наших Средњих техничких школа многи, не могу да кажем баш многи, али извештач број продужавао је после матуре на својој Средњој техничкој школи студију на страним Универзитетима.

Тамо су били примљени, а и сада се примају као редовни ђаци. Тамо су свршили своје семестре и добили су инжењерску диплому, али чим су се вратили у отаџбину, наша држава није им признавала ни тај њихов студиј ни стечену диплому. И данас имамо око 200 таквих ђака, свршених инжењера, који сада лебде између неба и земље. Они су добили своје инжењерске титуле и дипломе на страним Универзитетима и то под врло тешким условима, а у својој рођеној држави они не могу да буду инжењери, него могу да врше само оне послове, за које им даје право матура Средње техничке школе.

Господо, то је једно тешко издржљиво стање

и због тога, када је то питање дошло на претрес у Врховни законодавни савет, у своје време 1930 године, Врховни законодавни савет са огромном већином гласова примио је да могу апсолвенти Средњих техничких школа продужити студије у својој струци, дакле машинци у машинској, електротехничари у електротехничкој и тако даље, на једном од Техничких факултета наших Универзитета.

То мишљење Врховног законодавног савета било је унесено и у пројекат који сам ја био поднео, али је у Одбору и у самој Народној скупштини искрело мишљење да ипак ту идемо предалеко, и када се појавила жеља да ту одредбу још једанпут прегледамо и евентуално ревидирамо, ја нисам могао да будем томе противан. Има још једна формално-правна опсервација, која мора да се каже. Закон о Универзитетима у § 32 набраја апсолвенте наших Средњих техничких школа који могу да продуже студије на Универзитету и Закон о Универзитетима признаје и даје квалификације за продужење студија на Универзитетима само апсолвентима Гимназијама, Реалних гимназија и Реалки.

Сада је збиља мало тешко, да једним специјалним законом о некој специјалној школи ми преиначимо оштите услове, који су у Закону о Универзитетима одређени. Из те мало тешке ситуације Одбор је у споразуму самном нашао излаз, који вам је предложио г. извештач. Тај излаз састоји се у овоме: свршеним ученицима Средњих техничких школа, који се већ налазе на студију на једној од страних Високих школа као редовни слушаоци и то на Високој школи која је равна нашем Универзитету, тим ученицима одобрава се та њихов студиј и признају им се испити, односно ствара се могућност, ако добију на таквом страном факултету диплому инжењера, да та инжењерска диплома важи и за Краљевину Југославију. Тиме би ми ликвидирали ово немогуће стање у коме се сада налазимо, да апсолвенти Средњих техничких школа, који студирају на страним Универзитетима, пошто код куће не могу да студирају, да им признамо тај студиј и да их ослободимо те немогуће ситуације, у коју иначе долазе.

Господо народни посланици, ја морам ту одмах да подвучем, јер кад сам био у Прагу, мене је много интересовало то питање, пошто већина њих студира у Брну и Прагу, а распитивао сам се и код тамошњих професора Техничког факултета, — морам, да кажем, да подвучем, да ти студенти који су слушаоци Виших техничких школа, да су сви врло добри чак и одлични ђаци. Према томе можемо бити без бриге да спрема, коју су они добили на Средњим техничким школама није евентуално недовољна, за продужење инжењерских студија.

Стилизација, дакле, коју је наш Скупштински одбор предложио и коју је сад извештач изнео, односи се на то, има тај циљ, да ликвидира досадање стање, тиме, да призна те студије свима онима који се на дан ступања овога закона већ налазе као редовни слушаоци на страним Универзитетима: У будуће новим апсолвентима ми те могућности принципијелно признајемо, али ми услове, под којима ће они моћи да студирају на Високим техничким школама, остављамо Закону о Универзитетима. Према томе нови апсолвенти Средњих техничких школа не би могли да рачунају на оснажење њихових инжењерских диплома док не буде Закон о



Универзитетима створио потребне услове за њихово студирање.

Ја мислим, господо, да је то једно компромисно решење, које би ми могли да примимо, и које једнако води рачуна о стању које смо затекли, а на другој страни о правим задацима Средњих техничких школа, које збиља немају задаћу да стварају подмладак за инжењерске студије, него пре свега стручан технички помоћни персонал, који свуда, како у грађевинској струци, тако и на свима пољима нашег привредног живота потребујемо, материјал који је једнако важан код инжењерске струке који у сваком погледу јесте важан и од кога зависи напредак нашег привредног живота.

Због тога, господо, ја усвајам предлог Скупштинског одбора, само би молио да одредбе које се односе на оне свршене ђаке средњих школа, који се сад налазе у иностранству на студијама код прелазних наређења фактички и метнемо у прелазна наређења закона. (Аплауз са узвицима: Живео!)

**Прејседник Др. Коста Кумануди:** Приступамо посебном претресу. Има реч народни посланик г. Шега.

**Фердо Шега:** Господо народни посланици, гласовао сам јуче у расправи за овај закон, а сада ми дозволите, да учиним само три приметбе овом закону и молим г. ресорног Министра, да их изволи узети у обзир.

Господо моја, наши лењи градови Загреб, Београд и Љубљана и остали настали су марљивим радом наших занатлија, и ако их разгледамо, видећемо, да је све израђено код куће, а да се не довађа из туђине. Зато нам је дужност, да, свим сретствима, то подупиремо. Да је Загреб тако леп и савршен у својим грађевинама, свакако, за то је највећа заслуга домаћих обртника, а наше домаће обртнике одгајила је наша Загребачка обртна школа. Стога молим, да се ова Обртна школа посебно третира и да се не третира онако као мала сеоска занатска школа. Ја просим од Г. Министра, да прихвати у томе предмету резолуцију загребачких занатлија односно савеза хрватских обртника и Загребачке индустријалне обртне коморе. Ова Обртничка школа већ делује готово 50 година. Из ње су изишли врли обртници и, господо моја, ако погледате Загреб, можете казати, да је обрт савршен и да може конкурисати свима вањским обртима. Господо, то је прва моја молба на Г. Министра, да се та обртна школа у Загребу посебно третира и да, као самостална, остане.

Друго, господо моја, хтео бих кратко упозорити, да све занатске школе у целој земљи гаје и негују нашу домаћу орнаментичку, наш домаћи умјетни обрт и народне мотиве. Ако разгледате у овој дворани ова четири сага, ви ћете видети, да је то наша домаћа творевина и ти су мотиви краснији него туђински. Зато молим, а свако место у нашој домовини има своје посебне народне мотиве, да се занатске школе с тим мотивима баве, да негују ту народну уметност и да је шире. Сав свет се чуди, кад долази к нама, у нашу домовину, како наша обртна домаћа ткачка индустрија стоји на висини. Зато молим, да се то специјално узме у обзир и молим г. Министра да, једном евентуалном посебном одредбом, одреди занатским школама да гаје и чувају домаћу уметност и домаћи обрт.

Трећа је моја приметба у овоме. Ја не знам,

да ли је другима могуће, али мени ипак сметају туђински изрази, који су се превише увели код нас и у свима нашим књигама имамо превише туђинских израза. Ја мислим да би наше занатске и техничке школе требале да чувају и шире чистоту нашег језика. Наш народ за сваки предмет има свој израз а ми, у стручним и знаменитим књигама имамо пуно туђинштине. Зато молим Г. Министра, да се у тим школама више гаји наш домаћи југословенски језик. Толико сам имао да кажем. (Пљескање).

**Прејседник Др. Коста Кумануди:** Има реч г. Мисирлић.

**Јован Мисирлић:** Јуче сам са овога места казао да ћу говорити о § 4 Закона о Средњим техничким школама и објаснити своје држање у одбору за израду тога закона. После редакције коју је известилац вама саопштио и тумачења Г. Министра трговине и индустрије ја имам само да додам мало више објашњења како је дошло до те корекције и коректуре тога параграфа, односно нове редакције, и изнесем мотиве који су ме на то навели. Као што вам је познато, ја сам са друговима поднео формалан предлог о измени тога параграфа и решењем Народне скупштине у јучерањој седници, тај се параграф вратио у Одбор на поновно проучавање. До овога проучавања дошло је ради тога што се Закон о Универзитету косоо за новим пројектом Закона о Средњим школама, јер Закон о Универзитетима стриктно признаје само теоријску спрему ученика који су положили виши течајни испит у Гимназијама и Реалкама. Ни једну другу школу, реч је само о Техничком факултету, ни једну другу школу стручну или теоријску у земљи не признаје као ни оне ученике који долазе са стручним школом у нашу земљу. Рекох, разлог који ме је руководио за измену тога члана јесте што се првом редакцијом признавало ученицима виши течајни испит као еквивалентан испитима, које положи матуранти у класичним школама односно гимназијама онако исто као и овима који положи виши течајни испит у Реалци. Господо, кад је Закон о Универзитету предвидео општу теоријску спрему, свакако да је разликовао практичну спрему од теоријске спреме, зато што Универзитет гаји култ науке, а не праксе. Пракса је спорадичног значаја. Јер, господо, кад инжењер или архитектка дипломира на Универзитету, он не добије никакву другу спрему до самотеоријску, коју му Универзитет признаје и на нашим дипломама друкчије и не стоји него да му Технички факултет признаје теоријску спрему. Самим тим види се шта се жели и какав се циљ жели да постигне на Техничком факултету Универзитета. Теоријску спрему, велим, зато што кад оде у праксу, има да проведе прво по старим нашим законима као подинжењер, а сада се по новом чиновничком закону то променуло, па се зове технички приправник итд. напредује према годинама проведеним у пракси. Што важи за државну службу верујте, господо, важи и за приватне, јер у приватној служби никада један шеф не пита службеника, какву је школу свршио, је ли Универзитет или какву другу стручну школу, него га пита шта зна и какву праксу има, према томе га и цени. Па ако долази само са теоријском спремом, он га задржава у бироу шаљући га с времена на време да се научи и пракси. Господо, на Универзитету сем кратких феријалних курсева, које проведемо ми грађевинци само из геодезије и други машинци у понеким фабрикама, не значи да



смо се усавршили у својој пракси, и добили и практичну спрему.

Отуда и долази то, да се у наше дипломе уписује нарочито то, да смо добили само теоријску спрему. Из тих разлога као и разлога које сам добио од стране Југословенског удружења инжењера и архитеката, затим од Инжињерске коморе и Техничког факултета Универзитета у Београду: да су били против овакве стилизације §-а 4 овог законског предлога, ја сам се нашао побуђен да тражим да се ова измена овог §-а учини у овоме законском предлогу. Али, господо, ипак се нисам могао сложити са професорима Техничког факултета, да ђаци који сврше средњу техничку школу по одредбама новог закона немају права да ступе на Универзитет, јер, кажу, они добију поред нешто теоријске и практичку спрему, а требали би да задрже ону спрему и оно знање само на оном нивоу задатака којима служе ове Средње техничке школе, а то је за оне ђаке који ће, кад сврше ту средњу техничку школу, бити спона између нас инжењера и архитеката и радника приликом извршења послова у бироу или на терену. Ја нисам могао да се сложим с тим, из разлога што би то значило монопол за некога, а ја сам против сваког монополисања науке, али противу гајења култа науке нисам. Из тих разлога кад ђак Средње техничке школе може да сврши са одличним, врло добрим или добрим успехом Средњу техничку школу, по програму који му је одређен, по чему онда, да такав ђак који је ову школу тако свршио нема права да ступи на Технички факултет; по чему да он нема способности да продужи студије и на Универзитету? Али, господо, не би се смело допустити да овакви ученици ступе на Универзитет без претходног допунског или диференцијалног испита и то из ових разлога: прво, што се овим законом у § 23 предвиђа допунски испит и за оне свршене ђаке другог разреда гимназије који ступају на Средњу техничку школу наравно у мушку занатлијску школу. Такви ученици кад сврше Средњу техничку школу и појаве се на Универзитету са свега два разреда општег образовања, какви они могу бити инжењери и како они могу решавати толике проблеме инжењерске за које је потребно универзално образовање и познавање ствари из привредног и општег домена.

То су, господо, мотиви који су ме руководили да тражим да се ученици средње техничке школе не примају на Универзитет без овог допунског или диференцијалног испита. На тај начин даје се могућност свакоме ђаку који сврши Вишу техничку школу, да може ступити на Универзитет, али са извесном селекцијом, како се не би, код и иначе претрпаног Универзитета, овај претрпавао и оним ђацима, који немају подобности за вишу науку која се на њему студира. Такви ђаци били би оно исто што су били и многи моји другови на Техничком факултету њих 96 на броју, од којих су свршили студије на крају четврте и пете године свега њих 21, што ће рећи скоро 20% завршили, док су они други побегли на друге факултете или никад нису ни завршили технику.

Ја мислим, господо, да сам ту пријатељ оних родитеља, који шаљу своје синове да сврше више науке на Универзитету, мислим да не треба та деца пре свега да дагубе и да се родитељи, губећи тако скупо време и излажући се трошковима, рачунајући да су послали децу на Универзитет, а међутим,

она га неће свршити после 10 или 20 година. Такав баласт за Технички факултет заиста је тежак, а то ће г.г. професори Универзитета најбоље знати шта значи кад неко има подобност за науку коју студира, а шта значи то за некога, ко нема те подобности. Срећом, да је Универзитет слободан као и ђаци у избору науке, те се отуда та селекција сама решава тамо на Универзитету, и оно што вреди оно и остаје, а оно што не вреди то бежи или мења факултет.

Овим законом и мојим настојањем да се унесе и та могућност да ђаци Средњих техничких школа могу да студирају на Техничком факултету после тога допунског испита, јесте тежња, да се та селекција још одмах у почетку изврши, па оно што вреди, нека иде на Технички факултет и нека са срећом заврши ту науку. Таквих талентованих младих имамо приличан број, јер, као што рекох, не сме Универзитет да буде монопол ни за кога, а најмање за студенте. Јер, из праксе знамо, господо, да из Средњих техничких школа и уопште од техничара који се називају мислиоцима, највише иду изуми и новине, па зашто да те људе потцењујемо и те таленте гурамо, кад могу да прошире своје знање на Универзитету. Овде се даје прилика и онима који су може бити и у Гимназији и у Реалци и у Средњој техничкој школи говорили, да их мрзе професори; кажем, даје им се прилика да покажу да ли имају способност да иду и даље у усавршавању наука, на Универзитет. Ако имају способност, могу да продуже, а ако немају могу да продуже ону мисију која им је у Закону одобрена. Такви ће људи постати или самостални занатлије, или самостални грађевинари или ће постати оно што нам је најпотребније у приватном животу и служиће нам као спона у раду приликом извођења техничких послова како у бироу тако и на терену, у чему смо оскудевали и чији смо кадар организовали из редова на страни. Врло је мали број људи, који су кадри бити палири и пословође у нашим предузећима. Ја ово кажем за то што сам и сам приватни предузетник, нисам на терету државе, општине или бановине, него у зноју лица свог зарађујем кору хлеба онако исто као и сваки привредник, занатлија и трговац.

Зато, господо, појаву овога закона свесрдно поздрављам не правећи разлику између једних и других, између оних који сврше ту Средњу техничку школу или оних који су свршили Гимназију или Реалку. Ова мала допунска диференцијална матура неће шкодити ваљаном ђаку и он ће је положити исто онако као што би ја поново положио испите које сам раније полагао, јер ко је једанпут знао, знаће увек. С тим су се сложила и сва господа директори тих Средњих техничких школа, који су за ову прилику нарочито били позвани од стране Законодавног одбора, да их консултујемо, само се самном, овако приватно, нису сложили нека господа професори Универзитета из разлога што сматрају да би био промашен циљ Средње техничке школе, ако се ђацима из те школе да могућност да продуже студиј на Универзитету. Ја се с тим нисам сложио, јер би то значило монопол за науку.

Што се пак тиче оних ђака који су уписани на страним Техничким факултетима, који су се управо затекли на студијама до доношења овога закона, њима је дата могућност да заврше ту школу и да им се она, када се врате у отаџбину, призна. Исто то признање даје се и онима који су раније свршили



технику на страним Универзитетима после свршене Средње техничке школе.

Ја бих био сувише велики егоница, када би казао да се тим људима то не да и да ти факултети нису равни нашим факултетима. Господо, за оцену факултета треба бити не само факултетлија, него треба бити и професор Универзитета који предаје на Техничком факултету. За ту оцену, да ли фактички наш Технички факултет у земљи одговара рангу Техничког факултета у иностранству, нека буде меродаван, као што и јесте меродаван, само Технички факултет универзитета у земљи.

И према томе доношење ове клаузуле, са којом сам се и ја сложио не мислим да им је одмах све признато, од државе јесте, али од факултета није — може да задовољи. Зато ће тек у изради Закона о Универзитету, који ће се допунити са овом ставком, да ђаци по прописаном испиту који положе за ступање на Технички факултет, са том променом ући ће и та клаузула, коју ће на сваки начин редиговати професори Универзитета техничког факултета и ја немам шта ту да се бринем какво ће се коме право признати, јер сматрам: ко је био кадар да заврши Средњу техничку школу и Универзитет на страни, по чему да му то не буде признато у нашој земљи. Само разликујем једну ствар коју не могу овом приликом да пропустим, да се не створи онај галиматијас, који постоји у Немачкој, где имате две врсте инжењера, имате диплом-инжењера и инжењера. Разлика између једних и других у томе што су ови свршили односно наоружали се оном теорном спремом коју имамо и ми у земљи, а не и практичном спремом, а у Немачкој имате школе, које су наоружане и једном и другом спремом на самом Универзитету и директним ступањем из Средњих техничких школа на Универзитет, њима се даје право и титула, али се бојим да не испадне оно „тител оне мител“, што кажу Немци.

Да то не буде само давање звања, а у ствари да се пропушта оно што је потребно једном универзитетски образованом грађанину, а то је да има универзално, опште образовање, да би могао бити кадар да решава проблеме који га у животу очекују.

Са том надом и таквим тумачењем, са којим се је, сматрам, сложио и Г. Министар трговине, ја поздрављам овај закон желећи му потпун успех и у Средњим техничким школама и на Универзитету.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Изволите саслушати Г. Министра трговине и индустрије.

*Министар трговине и индустрије* Др. Алберт Крамер: Не би хтео, господо посланици, да допустим а да не одговорим на неке напомене које је уважени народни посланик г. инж. Шега изнео. Морам изјавити да у потпуности прихватам оно што је казао: да су наше занатске средње техничке школе позване да гаје пре свега и народну уметност; да је то једна задаћа којој морамо посветити сву своју пажњу — и ја примам на себе дужност да додам да ћу нарочито бригу посветити томе.

Друга ствар, напомена гледе језика. Ја сам јуче у своме експозеу казао, да ћемо систематски приступити израђивању терминологије занатско техничке у вези са читавим радом наших обртничких и техничких школа. Ја сматрам да је то врло важна ствар.

Трећа ствар коју је г. народни посланик инжењер Шега напоменуо јесте питање Обртничке школе у Загребу. Ја врло добро знам да је та школа која већ

постоји десет година једна од најдрагоценијих институција које је наше обртништво у Југославији досад имало. Та Обртничка школа дала је Загребу и читавим оним крајевима један обртнички нараштај којим можемо да се поносимо, и ја сам далеко од тога да бих ту школу, која има своје традиције, која има своју специјалну организацију, своју посебну задаћу, да би хтео да ту школу једним потезом пера избришем, или просто присајединим Средњој техничкој школи у Загребу. Већ две године воде се преговори између Министра трговине и загребачког обртништва, односно Коморе, да се та школа очува у својој самобитности и да она пређе у власништво Коморе. Министарство је дало свој пристајак, али ствар још није од краја изведена. Како год се та ствар буде развијала, могу да изјавим да ћу са највећом беневоленцијом третирати то питање и све учинити да та школа користи као и досада и да продужи свој рад.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Пошто се више нико није јавио за реч у овоме претресу, то ћемо прећи на гласање. Гласаћемо по свима параграфима овог законског предлога седењем и устајањем. Она господа посланици која су за овакав предлог скупштинског одбора са додатком који је учинио Министар трговине и индустрије г. Крамер, гласаће седењем, а она господа која нису за поједине параграфе, гласаће устајањем.

Има реч г. извештача.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 1 са амандманом.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 1? (Прима). Објављујем да је § 1 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 2.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 2? (Прима). Објављујем да је § 2 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 4 са амандманом.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 4? (Прима). Објављујем да је § 4 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 5.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 5? (Прима). Објављујем да је примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 6.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 6. (Прима). Објављујем да је § 6 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 7.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 7? (Прима). Објављујем да је § 7 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 8.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина прочитани § 8? (Прима). Објављујем да је примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 9.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина § 9? (Прима). Објављујем да је § 9 примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 10.

*Пойћрејсеседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Скупштина § 10? (Прима). Објављујем да је примљен.

*Извештача* Др. Тома Смиљанић прочита § 11.











*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 78 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 78? (Прима.) Објављујем да је § 78 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 79 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 79? (Прима.) Објављујем да је § 79 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 80 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 80? (Прима.) Објављујем да је § 80 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 81 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 81? (Прима.) Објављујем да је § 81 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 82 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 82? (Прима.) Објављујем да је § 82 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 83 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 83? (Прима.) Објављујем да је § 83 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 84 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 84? (Прима.) Објављујем да је § 84 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 85 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 85? (Прима.) Објављујем да је § 85 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 86 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 86? (Прима.) Објављујем да је § 86 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 87 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 87? (Прима.) Објављујем да је § 87 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 88 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 88? (Прима.) Објављујем да је § 88 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 89 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 89? (Прима.) Објављујем да је § 89 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 90 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 90? (Прима.) Објављујем да је § 90 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 91 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 91? (Прима.) Објављујем да је § 91 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 92 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 92? (Прима.) Објављујем да је § 92 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 93 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 93? (Прима.) Објављујем да је § 93 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 94 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 94? (Прима.) Објављујем да је § 94 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 95 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 95? (Прима.) Објављујем да је § 95 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 96 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 96? (Прима.) Објављујем да је § 96 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 97 према амандману који гласи: Ученици који на дан ступања на снагу овога закона нису још свршили Средњу техничку школу, по завршетку исте, моћи ће продужити школовање на домаћем техничком факултету под условима за пријем које буде одредио закон о Универзитетима. Ученицима који су свршили Средњу техничку школу у земљи до дана ступања на снагу овога закона а уписани су као редовни слушаоци на једном техничком факултету на страни, или су такав факултет свршили, признаће се та спрема и диплома коју су на таком Универзитету стекли.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 97? (Прима.) Објављујем да је § 97 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 98 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 98? (Прима.) Објављујем да је § 98 примљен.

*Извешћилац* Др. Тома Смиљанић прочита § 99 према предлогу Одбора.

*Пойћрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Прима ли Народна скупштина прочитани § 99? (Прима.) Објављујем да је § 99 примљен.

Сад ћемо прећи на гласање по овом законском предлогу у целини. Гласаће се по уобичајеном начину. Ко је за предлог закона гласаће за а ко је против гласаће *јројив*. Молим г. секретара да изврши прозивку.

*Секретар* Анте Ковач прозива народне посланике који су гласали овако:

Аврамовић Бранко — за  
Аксентијевић Александар — отсутан  
Алексић Коста — отсутан  
Алиловић Шафир — за

Анђелиновић Гргур Будислав Др. — за  
Анић Мића Др. — отсутан  
Антонијевић Душан — отсутан



- Антуновић Јосип — отсутан  
 Аранђеловић Јован — за  
 Ауер Људевит Др. — за  
 Бабамовић Јордан — за  
 Баљих Салих — отсутан  
 Бањац Љубомир — за  
 Бараћ Бранко Др. — отсутан  
 Барле Јанко — за  
 Батинић Јово — отсутан  
 Бачић Стјепан Др. — за  
 Бенко Јосип — за  
 Бешировић Димитрије Р. — за  
 Богдановић Исо — за  
 Божић Милан — за  
 Борисављевић Страхиња — за  
 Бранковић Ђорђе Др. — отсутан  
 Брушија Радослав — за  
 Будишин Стеван — за  
 Буквић Александар — за  
 Буновић Милан — за  
 Ваљавец Стјепан — за  
 Варда Север — за  
 Васиљевић Стеван Др. — отсутан  
 Величковић Миладин — отсутан  
 Вељковић Вељко — отсутан  
 Видаковић Витомир — отсутан  
 Видић Јеша Др. — за  
 Видовић Богдан Др. — за  
 Војиновић Јован В. — отсутан  
 Вошњак Богумил Др. — за  
 Вујић Димитрије В. — отсутан  
 Вукићевић Богић Др. — отсутан  
 Гавранчић Отон Др. — отсутан  
 Гавриловић Ото — отсутан  
 Гајшек Карло — за  
 Главички Божидар — отсутан  
 Господнетић Фрањо — отсутан  
 Грајић Перо — за  
 Грба Милован Др. — отсутан  
 Грбић Емилијан — за  
 Грђић Васиљ — отсутан  
 Грубановић Милан — отсутан  
 Грубер Фрањо Др. — отсутан  
 Давидовић Витомир — отсутан  
 Даниловић Живко — за  
 Демстровић Јурај — за  
 Дервишић Ђулага — за  
 Димитријевић Мита — за  
 Димитријевић Хаџи-Тодор — за  
 Добровић Милан С. — отсутан  
 Добровољац Милан Ј. — отсутан  
 Довезенски Јован С. — за  
 Додић Александар-Така — за  
 Дошен Мирко Др. — отсутан  
 Драговић Милош П. — за  
 Дрљача Бранко — отсутан  
 Дрмљ Алoјзиј — за  
 Дубоковић Јурај — за  
 Ђокић Ристо — за  
 Ђорђевић Владимир — отсутан  
 Ђурић Михаило — отсутан  
 Елеговић Иво Др. — за  
 Живановић Милан — за  
 Живанчевић Михаило — за  
 Живковић Негосим Др. — отсутан  
 Живојиновић Душан — М. отсутан  
 Захарић Чедомир — за  
 Зелковић Бошко — за  
 Земљић Јакоб — отсутан  
 Ивандекић-Ивковић Мирко Др. — за  
 Иванишевић Петар — за  
 Иванчевић Душан — отсутан  
 Исаковић Миливоје Ђ. — за  
 Исаковић Мито — за  
 Јанковић Велизар Др. — за  
 Јевремовић Драгољуб Др. — за  
 Јевтић Животије — за  
 Јевтић Милутин Ал. — за  
 Јевтић Михаило Р. — за  
 Јевтић Радован — за  
 Јелић Милутин — за  
 Јеличић Божа Ц. — отсутан  
 Јеремић Живојин — за  
 Јеремић Тоде Др. — отсутан  
 Јован Андрија — отсутан  
 Јовановић Александар — отсутан  
 Јовановић Ђока — за  
 Јовановић Јова — за  
 Јовичић Добросав — за  
 Кадић Хусеин — за  
 Кајмаковић Омер — за  
 Каламатијевић Михаило Р. — за  
 Кандић Јовиша К. — за  
 Катић Милош — за  
 Каћански Стеван — за  
 Кешељевић Никола Др. — за  
 Клинци Антон — за  
 Кнежевић Ловро — отсутан  
 Кнежевић Стјепо Др. — отсутан  
 Ковач Анте Љ. — за  
 Ковачевић Драгутин — Карло — отсутан  
 Кожуљ Марко Др. — отсутан  
 Којић Драгутин Др. — за  
 Коман Албин — за  
 Костић Драгутин Др. — отсутан  
 Костић Милорад Ј. Др. — отсутан  
 Краљевић Драган Др. — за  
 Крамер Алберт Др. — за  
 Крафт Стеван Др. — отсутан  
 Крејчи Антон — отсутан  
 Крстановић Ристо — за  
 Кретић Владимир — за  
 Кретић Милутин — за  
 Кретић Михаило В. — отсутан  
 Кретић Симо — отсутан  
 Кузмановић Лазар К. — за  
 Кујунцић Андрија К. — отсутан  
 Кујунцић Богољуб К. — отсутан  
 Кумануди Коста Др. — (претседава)  
 Кунтарић Анте Др. — отсутан  
 Куњашић Јоахим — за  
 Куртовић Војко — за  
 Куртовић Шукрија — за  
 Лазаревић Милован М. — отсутан  
 Лазаревић Тодор Др. — за  
 Лазаревић Теодосије К. — за  
 Лазаревић Филип С. Др. — за  
 Леушић Ђуро Др. — отсутан  
 Лисавац Младен Др. — за  
 Лончаревић Иван Др. — за  
 Лончар Станко — отсутан  
 Лукић Живан Др. — за  
 Макар Дако — отсутан  
 Максимовић Божидар — за  
 Максимовић Стјепан — за  
 Маланчећ Владо Др. — отсутан



- Маринковић Војислав Др. — отсутан  
 Марјан Буро — за  
 Марјанац Симо — отсутан  
 Маркић Фрањо — за  
 Марковић Миленко Др. — отсутан  
 Марковић Милорад П. — за  
 Марковић Никола — за  
 Марковић Петар К. — отсутан  
 Мastroвић Анте Ф. — отсутан  
 Матица Павао — отсутан  
 Матић Ђока Н. — за  
 Мацковић Матија — отсутан  
 Машић Марко — отсутан  
 Метикош Милан Др. — отсутан  
 Мијић Милан Ђ. — за  
 Милетић Вјекослав Др. — отсутан  
 Милетић Владислав — отсутан  
 Милошевић Гавро — отсутан  
 Милошевић Младен П. — за  
 Милутиновић Милинко Р. — отсутан  
 Милутиновић Милорад Ђ. — отсутан  
 Мисирлић Јован Т. — за  
 Митровић Јован Р. — за  
 Михаиловић Илија П. — отсутан  
 Михајловић Светислав Др. — за  
 Мохорић Иван — отсутан  
 Мравље Милан — за  
 Мулалић Мустафа А. — за  
 Најдорфер Мирко — отсутан  
 Недељковић Урош П. — за  
 Никић Никола Др. — отсутан  
 Никић Федор Др. — за  
 Никодијевић Аранђел Д. — за  
 Николић Бранко Др. — за  
 Нинковић Трипко — за  
 Нуић Петар Др. — за  
 Њамцул Ранко Др. — за  
 Обрадовић Алекса Ј. — за  
 Остојић Буро Др. — отсутан  
 Павлич Алојзиј — за  
 Палечек Иван Др. — отсутан  
 Парабушки Ђорђе — за  
 Паранос Шширо Ф. — за  
 Пахерник Фрањо — за  
 Патрногић Љуба — за  
 Перић Матеј Др. — отсутан  
 Перић Миливоје Ђ. — за  
 Перић Нинко Др. — отсутан  
 Перко Драгутин В. — за  
 Петковић Милан — отсутан  
 Петовар Ловро — отсутан  
 Петричић Живко Др. — отсутан  
 Петровић Марко — отсутан  
 Пешић Милутин — отсутан  
 Пивко Људевит Др. — за  
 Пиштелић Славко А. Др. — отсутан  
 Погачник Виктор — отсутан  
 Поповић Димитрије Он. — отсутан  
 Поповић Добривоје Гер. Др. — за  
 Поповић Душан — за  
 Поповић Јефтимије — отсутан  
 Поповић Коста Др. — отсутан  
 Поповић Милан В. — за  
 Поповић Милан Др. — за  
 Поповић Светислав Др. — отсутан  
 Прањак Недељко — за  
 Прека Никола — за  
 Прекоршек Иван — за  
 Принцип Јово — за  
 Прша Шиме Др. — за  
 Пустослемшек Расто — за  
 Пуцељ Иван Ј. — за  
 Радивојевић Лазар Јб. — за  
 Радић Иван — отсутан  
 Радовић Саво Др. — за  
 Радоњић Милан — за  
 Радонић Миљан — отсутан  
 Рајић Тоша Др. — за  
 Рако Јанко Др. — за  
 Рапе Стане Др. — за  
 Ресели Отмар — за  
 Рорбахер Јулијан Др. — отсутан  
 Савић Аранђел — за  
 Савић Сава В. — за  
 Савковић Илија — за  
 Санто Гавро Др. — за  
 Сарачевић Раденко — отсутан  
 Секулић Милан Др. — за  
 Селић Јоца М. — отсутан  
 Селмановић Алија — за  
 Симић Милорад — за  
 Симовић Александар М. — за  
 Смиљанић Тома Др. — за  
 Сокић Милоје М. — за  
 Соколовић Никола — за  
 Спасовић Вукашин — за  
 Спахић Владо — отсутан  
 Спидлер Вјекослав — отсутан  
 Спинчић Вјекослав — отсутан  
 Сршкић Милан Др. — за  
 Стажић Јосип — за  
 Стајковић Никола — отсутан  
 Станић Андра — за  
 Станишић Владимир Др. — за  
 Станојевић Драгомир М. — за  
 Станојевић Милутин — отсутан  
 Стевановић Живојин Ар. — отсутан  
 Стевановић Милан — за  
 Степанов Миливој — за  
 Стевановић Милан Р. — отсутан  
 Стефановић Игњат — отсутан  
 Стијић Милан Др. — за  
 Стојадиновић Милослав Др. — за  
 Стојковић Милан Ђ. Др. — за  
 Стошић Стаменко — отсутан  
 Стрезовић Крста — за  
 Суботић Никола Др. — за  
 Тадић Глигорије Др. — за  
 Теодоровић Војислав — за  
 Толић Игњат М. Др. — отсутан  
 Томић Јакоб — за  
 Тонић Тодор Р. — за  
 Топаловић Милан — отсутан  
 Торомановић Хасан — за  
 Трбић Василије — отсутан  
 Трбојевић Урош Др. — за  
 Трифуновић Љубиша — за  
 Тркуља Станко — за  
 Трпковић Ставра К. — отсутан  
 Ђирић Ђорђе — за  
 Ђирић Стеван — отсутан  
 Ђуковић Милан — отсутан  
 Узуновић Никола — отсутан  
 Урек Иван — за  
 Урошевић Мирко Ил. — за  
 Урукало Сергије — за



Фиданчевић Тома Др. — за  
 Физир Виктор — отсутан  
 Фотирић Арса — за  
 Хајдињак Антон — за  
 Ханжек Лавослав Др. — за  
 Хасанбеговић Авдо Др. — (претседава)  
 Хођера Светислав В. — отсутан  
 Хрибар Никола — за  
 Христић Бора — за  
 Цемовић Филип — отсутан  
 Церер Антон — за  
 Ципушевић Методије — за  
 Чорбић Бранко — отсутан  
 Чохаџић Хазим — за  
 Шарковић Тихомир — за  
 Шеатовић Ђуро Р. — отсутан  
 Шега Фердо — за  
 Шелмић Драгић М. — за  
 Шећеров Славко Др. — отсутан  
 Шибеник Станко Др. — за  
 Шиљеговић Владимир — за  
 Шифтар Стеван — отсутан  
 Шнајдар Фрањо — отсутан  
 Шуменковић Илија Др. — за  
 Шурмин Ђуро Др. — отсутан

(после гласања)

*Поштрејседник* Др. Авдо Хасанбеговић: Гласало је 182 народна посланика и сви су гласали за законски предлог. Према томе, господо, Народна скупштина је овај законски предлог усвојила и он ће се на основу чл. 64 Устава упутити Сенату на даљи рад.

Господо, ја сам слободан да вам предложим да данашњу седницу закључимо. Прима ли Народна скупштина? (Прима.) Следећа седница биће, господо, сутра у 9 часова са дневним редом: наставак данашњег реда са овим изменама:

Као прва тачка биће претрес извештаја Одбора за проучавање предлога народних посланика г.г. Игњата Стефановића и другова о изменама и допунама Закона о пословном реду у Народној скупштини.

Као друга тачка: Претрес извештаја Одбора за проучавање законског предлога о женским занатским и женским стручним учитељским школама.

Као трећа тачка: Избор три члана у Верификациони одбор Народне скупштине на место оних народних посланика који су поднели оставке.

Прима ли Народна скупштина овај дневни ред? (Прима.)

Седница је закључена у 12 часова.